

Τάσεις του επιχειρείν
με τη ματιά της Εθνικής Τράπεζας

Τουρισμός

4^ο τρίμηνο 2025

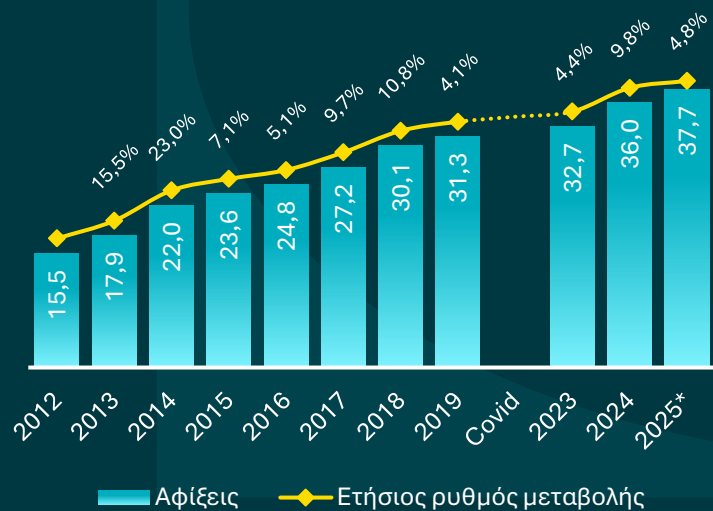

Δεκαετία υψηλών επιδόσεων για τον ελληνικό τουρισμό, λόγω βελτίωσης της ανταγωνιστικότητάς του και ευνοϊκών διεθνών τάσεων

Νέο ρεκόρ το 2025 για τον ελληνικό τουρισμό...

Διεθνείς τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα^[1]

σε εκ αφίξεις, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

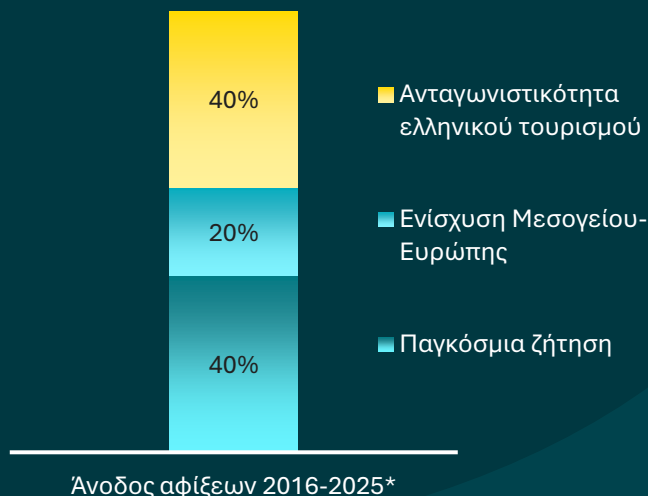

...σε συνέχεια μιας εξαιρετικά δυναμικής δεκαετίας ...

Πηγές δυναμικής ελληνικού τουρισμού

συνεισφορά στη μεταβολή αφίξεων την περίοδο 2016-2025*, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

+ 13 εκ αφίξεις

... ανεβάζει τον πήχη για τον κλάδο ενόψει των νέων τάσεων διεθνούς ζήτησης

Μερίδιο Ελλάδας στους long-haul τουρίστες της βόρειας Μεσογείου^[2]

εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

Εποχικότητα αφίξεων κατά την περίοδο υψηλής ζήτησης^[3]

εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

[*] Εκτίμηση

[1] Εξαιρούνται τα έτη 2020-2022 που επηρεάστηκαν από τους περιορισμούς που ίσχυαν εξαιτίας της πανδημίας Covid-19.

[2] Η βόρεια Μεσόγειος περιλαμβάνει τις χώρες Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Μαυροβούνιο, Αλβανία, Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος και Μάλτα.

[3] Ως περίοδος υψηλής ζήτησης ορίζεται η περίοδος Ιούνιος-Αύγουστος.

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, UN Tourism Data Dashboard | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Σύνοψη

Προς **νέο ρεκόρ** οδεύει ο ελληνικός τουρισμός το 2025, καθώς οι διεθνείς αφίξεις αναμένεται να ξεπεράσουν τα 37 εκ (+5% έναντι του 2024). Αν και η σεισμική δραστηριότητα στην Σαντορίνη λειτούργησε συσταλτικά για το 1^ο εξάμηνο (+0,6%), η δυναμική του κλάδου επιβεβαίωσε την **ισχυρή διαρθρωτική της τάση** με μια κάθετη άνοδο το 2^ο εξάμηνο (της τάξης του 7%). Αξιοσημείωτο είναι ότι η δυναμική αυτή δε δείχνει σημεία εξάντλησης, καθώς οι αεροπορικές κρατήσεις για το 1^ο τρίμηνο του 2026 κινούνται 10% υψηλότερα από την αντίστοιχη περίοδο του 2025.

Ο ελληνικός τουρισμός καταγράφει **συνεχή ρεκόρ την τελευταία 10ετία** (εξαιρώντας την πανδημία), προσθέτοντας **13 εκ νέες διεθνείς αφίξεις**. Η βαθύτερη ανάλυση των στοιχείων αποκαλύπτει ότι περίπου το 40% της ανόδου αυτής προήλθε από τη **συνολική μεγέθυνση της παγκόσμιας τουριστικής αγοράς**, η οποία δημιούργησε ευνοϊκές συνθήκες για όλους τους προορισμούς. Ένα επιπλέον 20% συνδέεται με τη **μετατόπιση της διεθνούς ζήτησης προς την ευρύτερη περιφερειακή μας αγορά** (Ευρώπη-Μεσόγειος), η οποία ενίσχυσε τη θέση της στον παγκόσμιο τουριστικό χάρτη. Το υπόλοιπο 40%, ωστόσο, αποτελεί **καθαρό κέρδος της Ελλάδας**, καθώς αντανakλά την ενίσχυση του μεριδίου της έναντι των άμεσων ανταγωνιστών μέσα στη «γειτονιά» μας. Με άλλα λόγια, η ελληνική άνοδος αποτελεί συνδυαστικό αποτέλεσμα των ευνοϊκών διεθνών τάσεων και της βελτίωσης της ανταγωνιστικής της θέσης. Αυτό αποτυπώνεται σε επίπεδο μεριδίου αγοράς (αγγίζοντας το 2,5% το 2025 από 2,0% το 2016), κατατάσσοντας την Ελλάδα μεταξύ των top 5 προορισμών της περιφερειακής μας αγοράς με το μεγαλύτερο κέρδος μεριδίου την τελευταία 10ετία.

Η επιτυχία αυτή, ωστόσο, εκτυλίσσεται σε μια **τουριστική γειτονιά που αλλάζει**:

- Στη βόρεια Μεσόγειο, **η Τουρκία και η Αλβανία** κινούνται επιθετικά, καταγράφοντας σημαντικές ανόδους μεριδίου στην περιφερειακή μας αγορά (+3,0 και +0,8 ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα, την τελευταία δεκαετία).
- Στη νότια Μεσόγειο, **η Αίγυπτος, η Τυνησία και το Μαρόκο** επανεμφανίζονται δυναμικά αυξάνοντας το αθροιστικό μερίδιο τους στην περιφερειακή μας αγορά κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες, καθώς αξιοποιούν τις ανταγωνιστικές τιμές, το χαμηλότερο κορεσμό και τη βελτιωμένη γεωπολιτική σταθερότητα.
- Παράλληλα, **ώριμοι ευρωπαϊκοί προορισμοί** (όπως το ΗΒ και η Γαλλία) καθώς και **παραδοσιακοί μεσογειακοί προορισμοί** (όπως η Ιταλία και η Ισπανία) χάνουν έδαφος (με αθροιστική απώλεια των 4 χωρών κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες) – δείχνοντας ότι πλησιάζουν τα φυσικά όρια της τουριστικής ανάπτυξής τους με τους όρους των προηγούμενων δεκαετιών.

Η υπεραπόδοση της Ελλάδας δεν ήταν τυχαία. Στηρίχθηκε σε διαρθρωτικά θεμέλια – κυρίως **αναβάθμιση ποιότητας ξενοδοχείων** και **ενίσχυση αεροπορικών συνδέσεων**. Αυτά ήταν τα καύσιμα ανόδου μέχρι σήμερα. Το επόμενο ερώτημα είναι **τι θα απαιτηθεί από εδώ και πέρα** ώστε η επιτυχία της χώρας μας να έχει συνέχεια. Σε μια ανταγωνιστική τουριστική γειτονιά και με νέες τάσεις ζήτησης να αναδύονται, κερδισμένοι θα είναι όσοι καταφέρουν να ανταποκριθούν με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα. Στο πλαίσιο αυτό, είναι θετικό ότι:

- Σε μια περίοδο όπου οι **ταξιδιώτες μεγάλων αποστάσεων** αναμένεται να καλύψουν περίπου το ¼ της νέας ζήτησης στην περιφερειακή μας αγορά, οι συνδέσεις της χώρας μας με ώριμες μακρινές αγορές, όπως οι ΗΠΑ, και με αναδυόμενες μακρινές αγορές, όπως η Κίνα και η Ινδία, ενισχύονται.
- Η έντονη **εποχικότητα** του ελληνικού τουρισμού αρχίζει, αργά αλλά σταθερά, να υποχωρεί, με τις διαρκώς αυξανόμενες τουριστικές ροές να κατανέμονται σχετικά πιο ομοιόμορφα στο έτος. Συγκεκριμένα, η καλοκαιρινή περίοδος συγκεντρώνει πλέον 50% των αφίξεων, από 53% πριν 5 χρόνια, αν και εξακολουθεί να υπερβαίνει τον μεσογειακό μέσο όρο (40%).

Συνολικά, ο ελληνικός τουρισμός βρίσκεται σε **σημείο καμπίης**, καθώς στρατηγικές ώριμων προορισμών πλησιάζουν τα όρια τους και νέες πηγές ανταγωνισμού αναδύονται. Η μετουσίωση της ισχυρής ζήτησης σε διατηρήσιμη οικονομική αξία και ανθεκτικότητα, απαιτεί οργανωμένη προσπάθεια σε δύο άξονες:

- Πρώτον, **ανάδειξη των «κρυμμένων θησαυρών» της χώρας** με προώθηση εναλλακτικών προορισμών (δεδομένου ότι τα νησιά μας απορροφούν σχεδόν το ½ των αφίξεων ενώ καλύπτουν μόλις το 15% της έκτασης της χώρας).
- Δεύτερον, επιστροφή των επενδύσεων σε **βασικές υποδομές** στα προ-κρίσης επίπεδα (καθώς κατά την τελευταία 5ετία παραμένουν 8% χαμηλότερα) ώστε να συμβαδίσουν με την τουριστική επενδυτική δυναμική (η οποία είναι 14% υψηλότερα από τα προ κρίσης επίπεδα) – αποδεικνύοντας έτσι την ικανότητά μας ως χώρα να διαχειριστούμε την ίδια μας την επιτυχία.

Το 2025 οδεύει προς νέο ρεκόρ, επιβεβαιώνοντας την ισχυρή διαρθρωτική δυναμική του ελληνικού τουρισμού

Προς νέο ρεκόρ αφίξεων οδεύει ο ελληνικός τουρισμός, καθώς οι διεθνείς αφίξεις αναμένεται να ξεπεράσουν τα 37 εκ το 2025, σημειώνοντας εκτιμώμενη ετήσια **άνοδο της τάξης του 5%**, με την υψηλότερη δυναμική να εντοπίζεται στο 2^ο εξάμηνο του έτους (7%, έναντι 0,6% το 1^ο εξάμηνο). Σε όρους προορισμών, μεγαλύτερη στήριξη φαίνεται να δόθηκε από αστικούς και λοιπούς ηπειρωτικούς προορισμούς (άνοδος της τάξης του 8%, έναντι 4% στα νησιά)^[1].

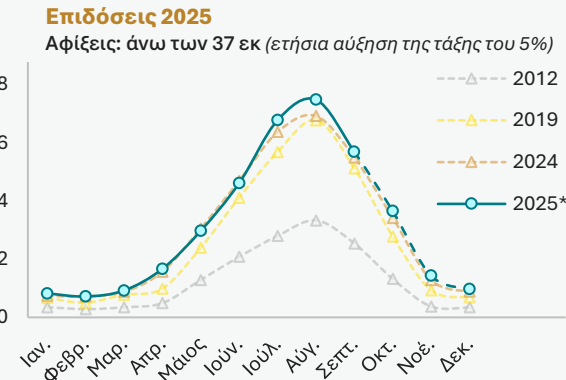
Εμβαθύνοντας στις **επιδόσεις του 2025**, διαπιστώνουμε ότι οι τουριστικές αφίξεις αναπτύχθηκαν με ετήσιο ρυθμό **4,4% το δεκάμηνο Ιανουάριος-Οκτώβριος**, καθώς παρά την η αναμική εκκίνηση (1,2% την άνοιξη, εν μέρει ως απόρροια γεωλογικών φαινομένων στις Κυκλάδες), οι καλοκαιρινοί μήνες πέτυχαν σημαντική άνοδο 4,9% ετησίως (με τον Αύγουστο να πρωτοστατεί με 8,1%). **Με επιτάχυνση της τάξης του 10% φαίνεται να κινήθηκε το τελευταίο δίμηνο** του έτους (βάσει δεδομένων από την αεροπορική κίνηση) – τάση που εκτιμάται ότι μπορεί να διατηρηθεί κατά το 1^ο τρίμηνο του 2026 (βάσει δεδομένων από τις αεροπορικές κρατήσεις).

Η φετινή επίδοση έρχεται να προστεθεί σε **δυναμική δεκαετία διαδοχικών ρεκόρ**^[2], με τις διεθνείς τουριστικές αφίξεις να καταγράφουν σωρευτική άνοδο της τάξης του 50% στο διάστημα 2016-2025 (από 25, σε άνω των 37 εκ). Η επιτυχημένη αυτή πορεία **στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό σε διαρθρωτικούς παράγοντες** όπως (i) οι **αυξημένες αεροπορικές συνδέσεις** (+46% την περίοδο 2015-2024) και (ii) η **βελτίωση της ποιότητας** του τουριστικού προϊόντος (αύξηση μεριδίου κλινών 4-5 αστέρων σε 55% το 2024 από 42% το 2015).

Αξιοσημείωτο είναι ότι οι δυναμικές αυτές επιδόσεις συνέβαλαν στη συνεχή **ενίσχυση του αποτυπώματος του ελληνικού τουρισμού στη παγκόσμια αγορά** καθώς το μερίδιο της χώρας στις παγκόσμιες αφίξεις τουριστών έφθασε το 2,5% το 2025, από 2% την προηγούμενη δεκαετία), αποδεικνύοντας ότι τα συνεχή ρεκόρ στηρίζονται σε διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και όχι μόνο σε ένα ανοδικό παγκόσμιο κύμα τουρισμού.

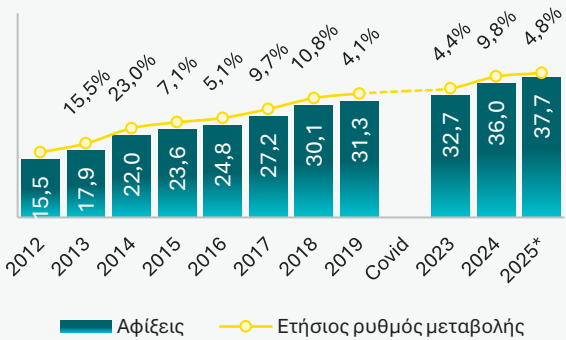
Διεθνείς αφίξεις

σε εκ τουρίστες, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

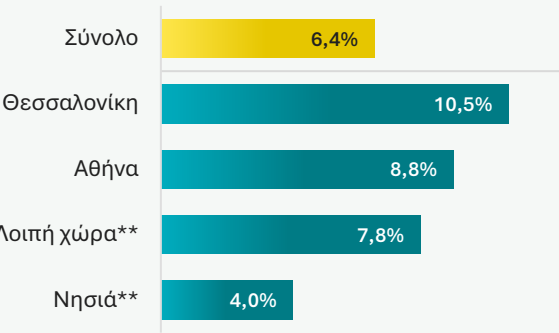
Διαχρονική εξέλιξη διεθνών αφίξεων

σε εκ τουρίστες, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

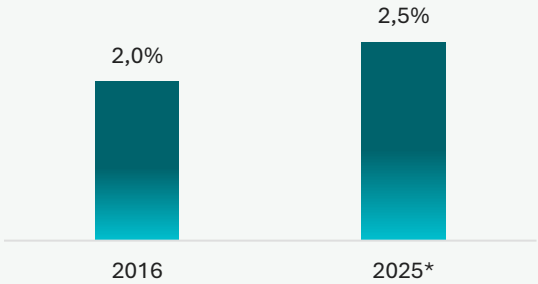
Αεροπορικές αφίξεις ανά προορισμό

ετήσια μεταβολή διεθνών αεροπορικών αφίξεων περιόδου Ιανουάριος-Νοέμβριος

Μερίδιο Ελλάδας στον κόσμο

μερίδιο υπολογιζόμενο στις αφίξεις τουριστών, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

[*] Εκτίμηση

[**] Εξαιρουμένης της Σαντορίνης που επηρεάστηκε άμεσα από τη σεισμική δραστηριότητα στις αρχές του 2025 σημειώνοντας επίδοση -15,7%, και των Ιωαννίνων λόγω ελλειπών στοιχείων.

[1] Εκτίμηση βάσει αεροπορικών αφίξεων Ιανουαρίου-Νοεμβρίου, και λαμβάνοντας υπόψη τις οδικές αφίξεις στους ηπειρωτικούς και αστικούς προορισμούς.

[2] Εξαιρούνται τα έτη 2020-2022 τα οποία επηρεάστηκαν από τους περιορισμούς που ίσχυσαν εξαιτίας της πανδημίας Covid-19.

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, Eurostat, UNWTO | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Η δυναμική προηγούμενη δεκαετία δεν ήταν μόνο αποτέλεσμα διεθνών τάσεων, αλλά και ουσιαστικής βελτίωσης της ανταγωνιστικής θέσης της Ελλάδας

Επιδιώκοντας να διερευνήσουμε σε μεγαλύτερο βάθος τις κινητήριες δυνάμεις πίσω από τη δυναμική πορεία της προηγούμενης δεκαετίας, προχωρήσαμε σε ανάλυση επιδόσεων στην πιο άμεσα ανταγωνιστική για την Ελλάδα **περιφέρεια Ευρώπης και Μεσογείου**^[1]. Έτσι αποκαλύπτεται ότι η αύξηση των διεθνών αφίξεων στην Ελλάδα κατά περίπου 13 εκατ. την τελευταία δεκαετία (2016-2025), δεν αποδίδεται σε έναν παράγοντα, αλλά προκύπτει από τρεις διακριτούς μηχανισμούς, με σαφή ποσοτική συμβολή:

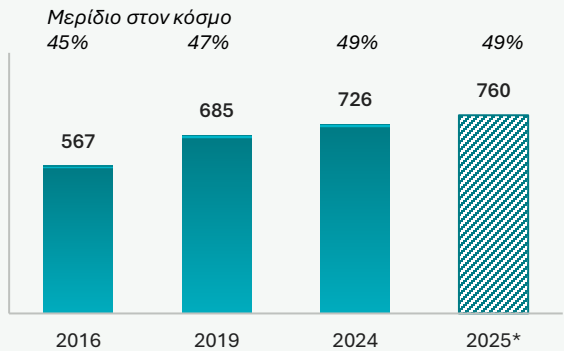
- i. η μεγέθυνση της **παγκόσμιας αγοράς** (κατά περίπου 25%) συνεισέφερε το 40% της ανόδου, λόγω συνολικών συνθηκών θετικής ζήτησης
- ii. η αυξημένη **ελκυστικότητα της περιφέρειας Ευρώπης-Μεσογείου** (από 45% σε 49% των παγκόσμιων αφίξεων) συντέλεσε στο 20% της ανόδου της Ελλάδας
- iii. το υπόλοιπο (και πιο κρίσιμο) **40% της ανόδου αφορά διαρθρωτική ελληνική επιτυχία**, καθώς σε μία ανταγωνιστική περιφέρεια κατάφερε να αυξήσει το μερίδιό της από 4,4% σε 5% - που αντιστοιχεί στην **5^η μεγαλύτερη άνοδο μεριδίου στην περιφέρεια (+0,6%)**.

Εμβαθύνοντας στη δυναμική επιμέρους προορισμών εντός της ανταγωνιστικής μας περιφέρειας, διαπιστώνουμε σημαντικές ανακατατάξεις, γεγονός που αυξάνει την ανάγκη εγρήγορσης για το μέλλον. Σε επίπεδο ευρύτερων αγορών, η **Μεσόγειος αναδείχθηκε στην πλέον ελκυστική** (50% της περιφέρειας, από 44% το 2016), ενώ απώλειες σημειώθηκαν στη Δυτική Ευρώπη (από 40% σε 36%) και την Ανατολική Ευρώπη (από 11% σε 9%). Ειδικότερα:

- ✓ Ως βασικές ανερχόμενες δυνάμεις ξεχώρισαν : i) στη βόρεια Μεσόγειο, **Τουρκία** και **Αλβανία** (+3,0 και +0,8 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα) και ii) στη νότια Μεσόγειο, **Αίγυπτος**, **Τυνησία** και **Μαρόκο** (+1,2, +0,4 και +0,3 ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα), που επανεμφανίζονται δυναμικά, αξιοποιώντας ανταγωνιστικές τιμές, χαμηλό κορεσμό και βελτιωμένη γεωπολιτική σταθερότητα.
- ✓ Στον αντίποδα, περισσότερο **ώριμοι τουριστικοί προορισμοί της Μεσογείου** όπως η Ιταλία και η Ισπανία (παραδοσιακά ανταγωνιστικές προς την Ελλάδα) είδαν υποχώρηση των μεριδίων τους (-1,3 και -0,4 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα), καθώς **πιθανώς σταδιακά αγγίζουν τα όρια της τουριστικής τους ανάπτυξης**.

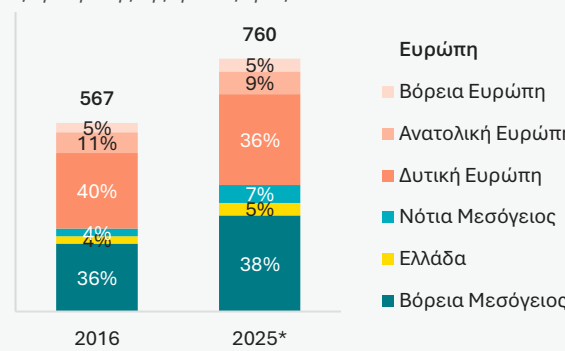
Περιφερειακή ανταγωνιστική αγορά Ελλάδας (Ευρώπη και Μεσόγειος^[1])

σε εκ αφίξεις τουριστών, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

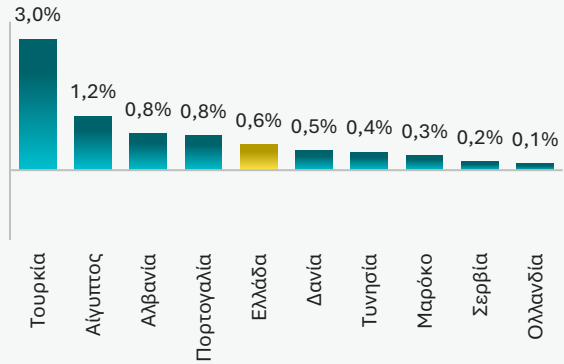
Δομή περιφερειακής ανταγωνιστικής αγοράς Ελλάδας (Ευρώπη και Μεσόγειος^[1])

ως ποσοστό, σε όρους μεριδίου στις αφίξεις τουριστών, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

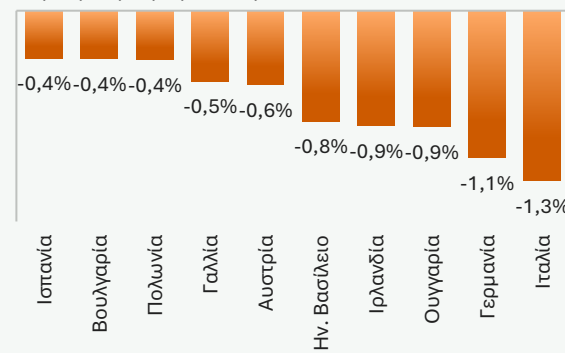
Κερδισμένοι σε όρους μεριδίου (τοπ 10)

σε όρους αφίξεων τουριστών για την περίοδο 2016-2025*, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

Χαμένοι σε όρους μεριδίου (χαμηλότεροι 10)

σε όρους αφίξεων τουριστών για την περίοδο 2016-2025*, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

[*] Εκτίμηση

[1] Για τις ανάγκες της παρούσας έκδοσης, ως περιφερειακή ανταγωνιστική αγορά της Ελλάδας ορίζουμε τις παρακάτω περιοχές και χώρες:

- Βόρεια Ευρώπη: Ισλανδία, Νορβηγία, Σουηδία, Φινλανδία και Δανία
- Δυτική Ευρώπη: Γερμανία, Ολλανδία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Γαλλία, Ελβετία και Αυστρία

- Ανατολική Ευρώπη: Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Σλοβακία, Ουγγαρία, Σλοβενία, Ρουμανία, Σερβία και Βουλγαρία
- Βόρεια Μεσόγειος: Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Μαυροβούνιο, Αλβανία, Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος και Μάλτα, και
- Νότια Μεσόγειος: Μαρόκο, Αλγερία, Τυνησία και Αίγυπτος.

Πηγές: UN Tourism Data Dashboard | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Για να συνεχιστεί η επιτυχημένη πορεία του ελληνικού τουρισμού απαιτούνται διαρθρωτικές αλλαγές για την αξιοποίηση των νέων τάσεων ζήτησης

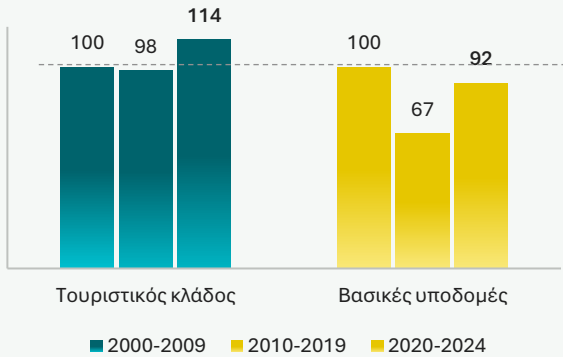
Για να έχει συνέχεια η επιτυχημένη πορεία του ελληνικού τουρισμού σε μια ανταγωνιστική τουριστική γειτονιά και υπό το πρίσμα των νέων τάσεων που αναδύονται, είναι κρίσιμο η χώρα να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα γρήγορα και αποτελεσματικά. Είναι θετικό ότι ήδη διαπιστώνουμε την (έστω αργή) σύγκλιση στις **διεθνείς τουριστικές τάσεις**. Ειδικότερα:

- **Αυξάνεται σταδιακά η σημασία των μη ευρωπαίων τουριστών (long-haul) στο μείγμα αφίξεων** (15% το 2025 από 11% το 2019), με συνεχή ενίσχυση των αεροπορικών συνδέσεων με ώριμες (ΗΠΑ) και αναδυόμενες (Κίνα-Ινδία) μακρινές αγορές. Κοιτώντας μπροστά τα περιθώρια ανόδου είναι σημαντικά, αφού το μερίδιο της Ελλάδας στους long-haul τουρίστες της βόρειας Μεσογείου είναι 8% (από 6% το 2019), έναντι μεριδίου 13% στους ευρωπαίους τουρίστες. Η ενίσχυση της άνω τάσης κρίνεται σημαντική αφού οι long-haul αγορές εκτιμάται ότι (i) θα συνεισφέρουν το ¼ της ανόδου των αφίξεων της Ευρώπης ως το 2040^[1], με οδηγό την άνοδο του πληθυσμού και της μεσαίας τάξης σε αυτές, και (ii) προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες ενίσχυσης των εισπράξεων ανά άφιξη.
- **Η έντονη εποχικότητα του ελληνικού τουρισμού – αργά αλλά σταθερά – υποχωρεί**, με τις διαρκώς αυξανόμενες τουριστικές ροές να κατανέμονται πιο ομοιόμορφα στο έτος. Συγκεκριμένα, το καλοκαίρι^[2] συγκεντρώνει πλέον 50% των αφίξεων, από 53% πριν 5 χρόνια, αν και εξακολουθεί να υπερβαίνει τον μεσογειακό μέσο όρο (40%). Οι νέες τάσεις ζήτησης (ταξίδια εκτός αιχμής, αναζήτηση εμπειριών και ανεξερεύνητων προορισμών) όχι μόνο ευνοούν, αλλά καθιστούν αναγκαία μία τέτοια μετατόπιση.

Υπό το πρίσμα των παραπάνω προκλήσεων, και προκειμένου να επιταχυνθεί η απαιτούμενη μεταμόρφωση του τουριστικού μας μοντέλου, η χώρα καλείται να αναδείξει **«κρυμμένους θησαυρούς»**, όπως **εναλλακτικοί προορισμοί** (τα νησιά καλύπτουν 44% των αφίξεων έναντι μόλις 15% της έκτασης) και **δραστηριότητες** (πολιτισμός, αθλητισμός, γαστρονομία), που θα επιτρέψουν την ομαλότερη χωρικά και χρονικά κατανομή των αφίξεων. Επίσης, είναι κρίσιμο η στρατηγική προώθησης να συνοδευτεί από **ενίσχυση υποδομών** βάσει της επιβάρυνσης κάθε προορισμού, καθώς ειδικά οι επενδύσεις βασικών υποδομών (π.χ. ενέργεια, ύδρευση, δρόμοι) δεν ακολούθησαν τη δυναμική των τουριστικών επενδύσεων (ξενοδοχεία, αεροπορικές) υπό την πίεση της κρίσης (8% χαμηλότερα από τα προ κρίσης επίπεδα, έναντι 14% υψηλότερα για το στενό τουριστικό κλάδο).

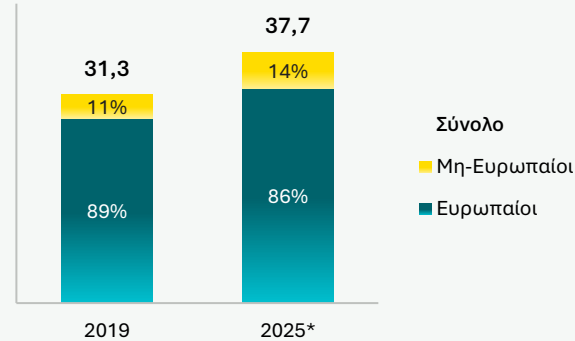
Επενδύσεις υποδομών^[4]

δείκτης 2000-2009=100

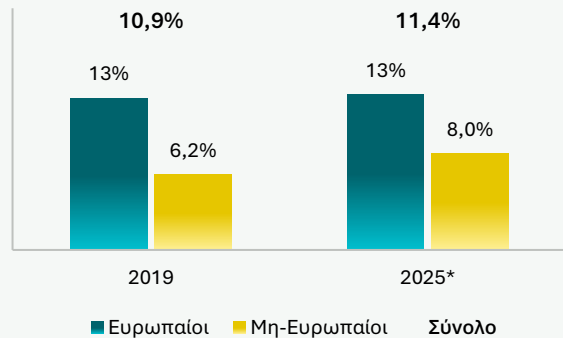
Δομή ελληνικών αφίξεων

σε εκ τουρίστες, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

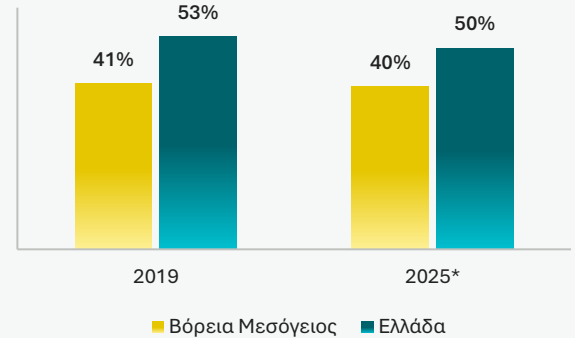
Μερίδιο Ελλάδας στην τουριστική αγορά της βόρειας Μεσογείου^[3]

μερίδιο υπολογισμένο στις αφίξεις τουριστών, εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

Εποχικότητα αφίξεων

κατά την περίοδο υψηλής ζήτησης^[2], εξαιρουμένης της κρουαζιέρας

[*] Εκτίμηση

[1] Επικαιροποιημένες εκτιμήσεις βάσει του μοντέλου που είχε χρησιμοποιηθεί στη μελέτη **Τάσεις του Επιχειρείν: Τουρισμός (1^ο τρίμηνο 2025)**

[2] Ως καλοκαίρι και περίοδος υψηλής ζήτησης ορίζεται η περίοδος Ιούνιος-Αύγουστος.

[3] Ως Βόρεια Μεσόγειος ορίζονται οι χώρες Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Μαυροβούνιο, Αλβανία, Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος και Μάλτα.

[4] Οι επενδύσεις βασικών υποδομών προσεγγίζονται μέσω του σχηματισμού πάγιου κεφαλαίου στους κλάδους ενέργειας, κατασκευών, μεταφορών (εκτός αεροπορικών), τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής, υγείας, και δημόσιας διοίκησης με εξαίρεση κατοικιών και μεταφορικών μέσων. Ως τουριστικός κλάδος ορίζονται τα ξενοδοχεία, η εστίαση και οι αεροπορικές υπηρεσίες.

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, Eurostat, UN Tourism Data Dashboard | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Disclaimer

Η παρούσα έκθεση καταρτίστηκε από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και προορίζεται αποκλειστικά ως απλή αναφορά για την ενημέρωση έμπειρων και ειδικευμένων επενδυτών, οι οποίοι αναμένεται και θεωρούνται απολύτως ικανοί να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις χωρίς να βασίζονται στο περιεχόμενο της έκθεσης, δηλαδή μόνον εφόσον πραγματοποιήσουν ίδια ανεξάρτητη έρευνα σε πηγές της επιλογής τους. Η παρούσα έκθεση δεν συνιστά επενδυτική έρευνα ούτε σύσταση για έρευνα, και ως τέτοια δεν καταρτίστηκε βάσει νομικών απαιτήσεων με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της επενδυτικής έρευνας. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν συνιστούν παροχή επενδυτικών συμβουλών και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να θεωρηθούν σαν πρόταση ή προτροπή για αγορές ή πωλήσεις ή προώθηση προσφοράς ή προτροπής για αγορές ή πωλήσεις ή για συμμετοχή σε σύμβαση αναφορικά με κάθε χρεόγραφο, προϊόν, υπηρεσία ή επένδυση. Οι πληροφορίες ή οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν επαρκούν για να στηρίξουν μια επενδυτική απόφαση – και δεν συνιστούν δήλωση ή εγγύηση όσον αφορά τις μελλοντικές επιδόσεις οποιουδήποτε χρηματοπιστωτικού μέσου, πίστωσης, συναλλαγματικής ισοτιμίας ή άλλου μέτρου της αγοράς ή της οικονομίας. Οι επιδόσεις που έχουν σημειωθεί στο παρελθόν δεν αποτελούν αξιόπιστη ένδειξη μελλοντικών επιδόσεων. Δηλώνεται δεόντως ότι τα επενδυτικά προϊόντα ενέχουν επενδυτικούς κινδύνους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται ο κίνδυνος απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδύμενου κεφαλαίου. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και/ή τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα δεν φέρουν καμία απολύτως ευθύνη για τυχόν συνέπειες (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της άμεσης, έμμεσης ή επακόλουθης ζημίας, της απώλειας κέρδους, και άλλων απωλειών) που προκύπτουν από τυχόν εξάρτηση ή χρήση της παρούσας έκθεσης, και δεν αναλαμβάνουν καμία νομική υποχρέωση έναντι επενδυτή που θα λάβει άμεσα ή έμμεσα την παρούσα έκθεση. Η τελική επενδυτική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται από τον επενδυτή, και την ευθύνη για την επένδυση πρέπει να αναλάβει ο επενδυτής.

Όποια στοιχεία έχουν χρησιμοποιηθεί στην παρούσα έκθεση, έχουν ληφθεί από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες, αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από ανεξάρτητο φορέα. Λόγω της πιθανότητας λάθους εκ μέρους αυτών των πηγών, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγγυάται για την ακρίβεια, τον επίκαιρο χαρακτήρα ή τη χρησιμότητα οποιασδήποτε πληροφορίας. Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση υπόκεινται σε μεταβολές χωρίς προειδοποίηση, και δεν υφίσταται υποχρέωση επικαιροποίησης των πληροφοριών και των απόψεων που περιέχονται στην παρούσα έκθεση. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, οι εκπρόσωποί της, τα στελέχη της και/ή το προσωπικό της ή άλλα πρόσωπα που σχετίζονται με αυτήν, δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη ή υποχρέωση σε σχέση με την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκθεση, ή για οποιαδήποτε ζημία, εν γένει, που απορρέει από τυχόν χρήση της παρούσας έκθεσης, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών αποφάσεων που βασίστηκαν στην παρούσα έκθεση. Η παρούσα έκθεση δεν υποτίθεται ότι περιέχει όλες τις πληροφορίες που μπορεί να χρειάζεται ένας υποψήφιος επενδυτής. Οι αποδέκτες της παρούσας έκθεσης θα πρέπει να αξιολογούν σε ανεξάρτητη βάση τις ειδικές πληροφορίες και απόψεις που περιέχονται σε αυτήν, και να ζητούν τις συμβουλές των επαγγελματιών και οικονομικών συμβούλων της επιλογής τους σε σχέση με οποιοδήποτε επενδυτικό, οικονομικό, νομικό, επιχειρηματικό, φορολογικό, λογιστικό ή κανονιστικό ζήτημα, πριν προβούν σε οποιαδήποτε επένδυση ή πριν πραγματοποιήσουν οποιαδήποτε συναλλαγή σχετικά με πληροφορίες και απόψεις που πραγματεύεται η παρούσα έκθεση.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. συνέταξε και δημοσίευσε την παρούσα έκθεση απολύτως ανεξάρτητα από οποιαδήποτε συνδεδεμένη με αυτήν εταιρεία και, ως εκ τούτου, όλες οι δεσμεύσεις, απόψεις, προβλέψεις, αξιολογήσεις ή ενδεικτικές τιμές που διατυπώνονται στις εν λόγω εκθέσεις μπορεί να διαφέρουν ουσιαστικά από τυχόν παρόμοιες εκθέσεις οι οποίες εκδίδονται από συνδεδεμένες εταιρείες, και μπορεί να βασίζονται σε διαφορετικές πηγές και μεθοδολογίες. Η παρούσα έκθεση δεν απευθύνεται σε, ούτε προορίζεται για, διανομή προς χρήση από πρόσωπα ή οντότητες που είναι πολίτες ή κάτοικοι ή έχουν έδρα σε οποιαδήποτε τοποθεσία, κράτος, χώρα ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία η εν λόγω διανομή, δημοσίευση, διάθεση ή χρήση αντίκειται προς τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς ή κανόνες. Η παρούσα έκθεση προστατεύεται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν επιτρέπεται η τροποποίηση, αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση ή μεταβίβασή της, είτε άμεση είτε έμμεση, σε οποιοδήποτε τρίτο μέρος, εν όλω ή εν μέρει, χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Όλες οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση εκφράζουν με ακρίβεια τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη αποκλειστικά, όσον αφορά καθένα και όλα τα θέματα που καλύπτονται. Περαιτέρω, βεβαιώνεται ότι κανένα μέρος της αποζημίωσης του συντάκτη της έκθεσης δεν είχε, ούτε έχει, ούτε θα έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συγκεκριμένες θέσεις ή τις απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση.

Τζέση Βουμβάκη

Deputy Chief Economist

+30 210 334 1549

fvoumv@nbg.gr

Νάνσυ Κουτούζου

Head of Business Analysis

+30 210 334 1528

koutouzou.ath@nbg.gr

Γεώργιος Κ. Σακκάς

Economist

+30 210 334 1547

sakkas.georgios@nbg.gr

Θεόδωρος Γιούρας

Economist

+30 210 334 1457

giouras.theo@nbg.gr

Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης

www.nbg.gr

Αιόλου 86, Αθήνα 105 51

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

